

Klima- borgerbarometer

En kvantitativ undersøgelse af
aarhusianernes holdninger, adfærd og viden
om klima

April 2023

COWI

Oplever du problemer med tilgængelighed af denne pdf, så kontakt
[aarhusomstiller@aarhus.dk](mailto: aarhusomstiller@aarhus.dk)

Rådmandens forord

I 2008 satte Aarhus Kommune et ambitiøst mål om at blive CO2-neutrale i 2030. Vi har vedtaget en Klimaplan, der skal være med til at sikre, at vi når i mål, og borgerbarometermålingen giver os mulighed for at følge udviklingen.

Målingen er gennemført af Aarhus Omstiller, som er den del af Klimaplanen, som har til opgave at støtte os, der bor i Aarhus Kommune, med at lave grønne vanebrud.

For at kunne sætte ind lige netop der, hvor det er mest effektivt, har vi nemlig brug for at kende aarhusianernes holdning, viden og adfærd i forhold til den grønne omstilling. Aarhus Kommune møder rigtig mange aarhusianerne i vores kultur- og foreningsliv – når vi bruger idrætsfaciliteter, går i teateret, på museer, på bibliotekerne og mange andre steder.

Mere end 6.000 aarhusianere har svaret på, hvad de gør i jeres hverdag i dag, og hvad de er villige til at gøre anderledes i fremtiden.

Vi gennemførte undersøgelsen på samme måde i 2021, og vi kan se, at vi har flyttet os i den rigtige retning. Vi kan også se, at der er steder, hvor vi kan gøre endnu mere for at nå vores mål.

Vi skal hjælpe hinanden med den grønne omstilling både som kommune, som lokalsamfund og som indbyggere i Aarhus. Hvis vi alle gør noget til gavn for klimaet, så gør vi i fællesskab meget. Vi er nemlig alle en del af løsningen!

Tak for jeres værdifulde bidrag til klimainsatsen.

Rabih Azad-Ahmad

Rådmand for Kultur og Borgerservice i Aarhus Kommune

Aarhus Kommunes klima-borgerbarometer 2022

KULTUR OG
BORGERSERVICE
Aarhus Kommune

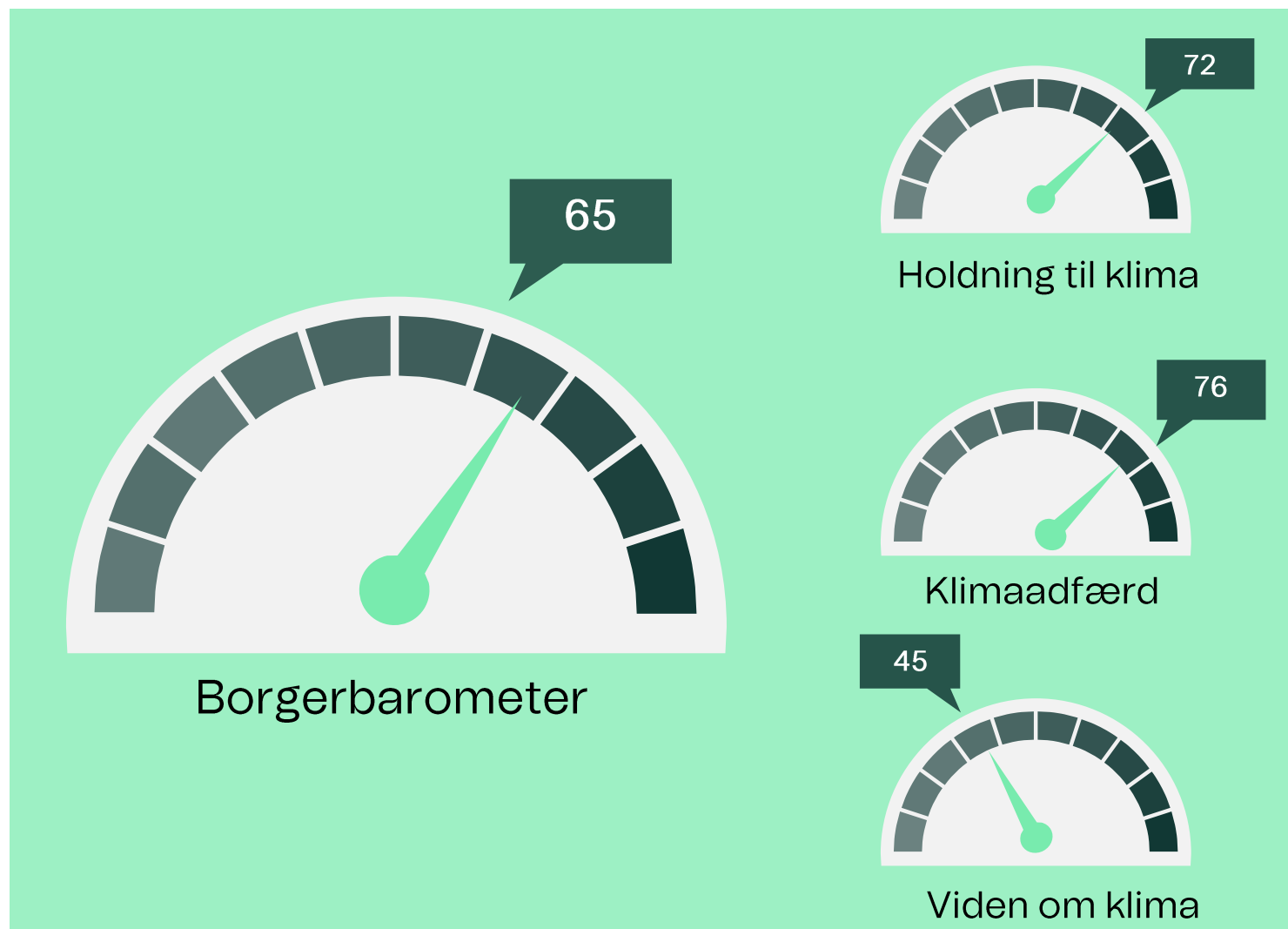
En del af
løsningen

Barometrene til højre viser, hvordan borgere i Aarhus Kommune fordeler sig på en score fra 0 til 100.

- > Borgernes samlede klimascore – på holdninger, viden og adfærd – scorer **65**. Det er højere end i sidste års undersøgelse, hvor scoren var 61.
- > Borgernes holdning til klima og grøn omstilling scorer **72**. Det er lavere end sidst, hvor scoren var 76.
- > Borgernes klimaadfærd – mad, transport, aktiviteter, affald, energi og forbrug – scorer **76**. Det er en betydelig stigning ift. sidst, hvor scoren var 61. Det skyldes, at en større del af aarhusianerne har foretaget tiltag, der har reduceret deres energiforbrug, hvilket kan ses i sammenhæng med energikrisen og de stigende energipriser.
- > Borgernes viden om klima og forbrug scorer **45**. Det er uændret ift. sidst.

Metodisk note

Scorerne på de forskellige indeks er ikke nødvendigvis meningsfulde at sammenligne med hinanden. Der kan være naturlige årsager til, at man scorer højere på ét mål fremfor et andet. Den mest meningsfulde sammenligning er med en benchmark-score eller at sammenligne samme indeks over tid.

COWI

Primære konklusioner

Borgerne i Aarhus Kommune bakker op om målet om CO₂-neutralitet. Samtidig vil de stille krav til erhvervslivet.

Undersøgelsen viser, at der er stor opbakning blandt aarhusianerne til kommunens ambitioner inden for den grønne omstilling. Knap 9 ud af 10 af de adspurgte er overvejende eller helt enige i, at Aarhus Kommune skal være klimaneutral inden for det kommende årti. Derudover mener et stort flertal af aarhusianerne, at der skal stilles krav til erhvervslivet ift. den grønne omstilling.

Der er en meget stor opbakning til kommunens ambitioner inden for grøn omstilling på tværs af alle aldersgrupper. Opbakningen er størst blandt de 18-29-årige.

Der er en naturlig interesse i hvilke politiske emner, der er vigtigst, når der ses på aldersfordelingen. Miljø og klima rangerer som det klart vigtigste politiske emne for de 18-19-årige og falder i betydning, jo ældre borgerne er. På tværs af alle aldersgrupper er miljø og klima dog i top 2 over vigtigste politiske emner.

Der er et potentiale i at øge andelen, der deltager aktivt i begivenheder om grøn omstilling. Det er f.eks. kun blandt de 18-19-årige, hvor et flertal har deltaget i en grøn aktivitet indenfor det seneste år.

Derudover viser undersøgelsen, at et flertal af kvinder mellem 20-30 år i Aarhus C mangler overblik over mulighederne for at deltage i grønne aktiviteter. Udfordringen er mindre udtalt hos en række andre persongrupper, hvilket kan tale for en målrettet indsats overfor de yngre kvinder med bopæl i Aarhus C.

Borgerne er i stigende grad optagede af at spare på energien

Energibesparelser er nu det tiltag, som aarhusianerne vil prioritere højest i deres eget liv. Det er en forskel fra sidste års undersøgelse, hvor det at spise mere klimavenligt var prioriteret blandt borgerne. Det skal formentlig ses i lyset af det seneste tids stigende energipriser. Mere end hver anden aarhusianer er således interesseret i at spare på eget forbrug af energi.

Dykker der ned i hvilke tiltag, som prioriteres af de forskellige aldersgrupper, er det særligt blandt de ældre borgere, at energibesparelser prioriteres. Affaldssortering, mere klimavenlig mad og transport er derimod de tiltag, som prioriteres højest blandt de unge.

Borgerne er prisbevidste, når det kommer til at spise mere klimavenligt

Pris er en vigtig driver hos borgerne ift. at spise mere klimavenligt. Særligt blandt de unge, hvor 65% af de 20-29-årige vil skifte over til fisk og fjerkræ, hvis disse varer blev billigere.

Aarhusianerne mener entydigt, de selv har et ansvar for at nedbringe klimabelastningen i den mad, de spiser. Et meget stort flertal (89%) er samtidig bevidste om, at oksekød er den største klimasynder i kosten.

Et interessant resultat er, at kødforbruget hos de 18-19-årige er større end blandt øvrige aldersgrupper til trods for, at de 18-19-årige også er dem, der prioriterer det at spise mere klimavenligt højest.

KULTUR OG
BORGERSERVICE
Aarhus Kommune

En del af
løsningen

Tiltag og lavere pris kan motivere borgerne til at udskifte den fossile bil

65% af aarhusianerne ejer/leaser en fossilbil. Det er særligt borgere uden for midtbyen, der har en fossilbil. Et flertal af borgerne kører i gennemsnit under 100 km. ugentligt, både bilejere indenfor og uden for bymidten.

Barriererne for at skifte til elbil handler primært om pris, rækkevidde og infrastruktur. 57% angiver, at de ville købe en elbil, hvis den var billigere, og 39% siger, at de ville gøre det, hvis den kørte længere på en opladning. Dertil kommer, at en relativt stor andel (38%) undlader at købe en elbil pga. manglende offentlige ladestander.

Derudover er der potentiale for at få flere bilejere til at tage cyklen, hvis cykelforholdene blev forbedret. Det kan f.eks. være tiltag som bedre cykelstier, fortove, supercykelstier og større sikkerhed ift. markeringer.

Også ift. offentlig transport er prisbevidstheden blandt aarhusianerne stor. Lavere pris er det tiltag, der kan motivere flest bilejere over i den offentlige transport. Særligt bilejere med bopæl inden for midtbyen peger på prisen som en motivationsfaktor ift. at skifte til offentlig transport.

Borgerne er splittede ift. spørgsmålet om at besværliggøre bilisme. Her er der en ikke overraskende forskel mellem borgere, der ejer/leaser en fossilbil og ikke-bilejere. Det er dog værd at bemærke, at en tredjedel af bilejerne vurderer, at det er en god idé at besværliggøre bilisme i midtbyen.

COWI

Primære konklusioner

KULTUR OG
BORGERSERVICE
Aarhus Kommune

En del af
løsningen

Borgerne prioriterer de hurtige og simple energitiltag i deres adfærd

En stor del af borgerne gør de små, nemmere ting. Næsten 9 ud af 10 borgere slukker apparater, de ikke bruger, mens mere end 4 ud af 10 har udskiftet til mere energieffektive apparater.

De øvrige energireducerende tiltag, som er mere (pris)krævende, prioriteres af færre borgere.

Resultaterne bidrager til det samlede billede af, at aarhusianerne på en række områder er prisbevidste, herunder f.eks. ift. transport og madvaner, jf. tidligere.

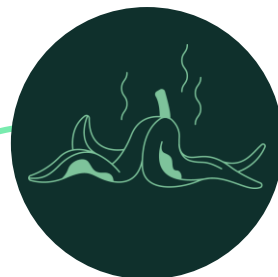
Aarhusianerne sorterer i stor stil

Aarhusianerne affaldssorterer i stor stil. Dette er det generelle mønster på tværs af alle affaldstyper lige fra glas til hård plast. Det er dog særligt batterier og glas, flest borgere i Aarhus Kommune sorterer. 93% sorterer altid batterier, og det er tilsvarende 82% ift. glas.

Der er relativt få – hvis ingen – der aldrig sorterer nogle af de nævnte affaldstyper.

Derudover mener et stort flertal af borgerne, at affaldssortering i byrummet og i det private hjem skal være et krav.

Mange borgere vil samtidig sortere affaldet oftere, hvis der er tydeligere anvisninger på emballagen, eller hvis der er opdelte beholdere i deres hjem.

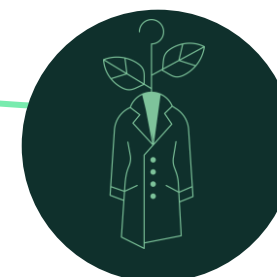

Borgerne i alle aldersgrupper ser behov for at reducere privatforbruget

78% af borgerne er helt eller overvejende enige i, at borgerne bør reducere deres privatforbrug for at mindske CO₂-udledningerne. Der er ikke nogen klar tendens til, at nogle aldersgrupper ser et større behov end andre.

Et flertal af borgerne i alle aldersgrupper forbinder dog samtidig materielle goder med livskvalitet.

Undersøgelsen viser derudover, at aarhusianerne markant undervurderer, hvor mange stykker tøj midtjyderne i gennemsnit køber om året.

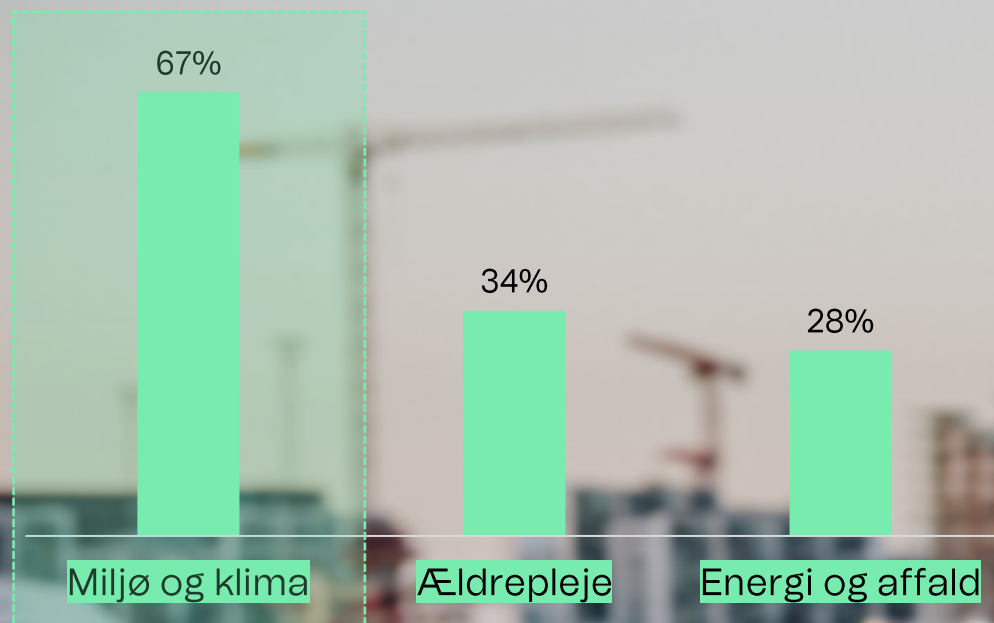
Top tre over interesseområder blandt aarhusianerne

KULTUR OG
BORGERSERVICE
Aarhus Kommune

En del af
løsningen

38% har deltaget aktivt i en aktivitet, hvor klima og den grønne omstilling var i centrum.

Borgerne har primært deltaget i...

foredrag og debatarrangementer

events (festivaler, messer eller lignende)

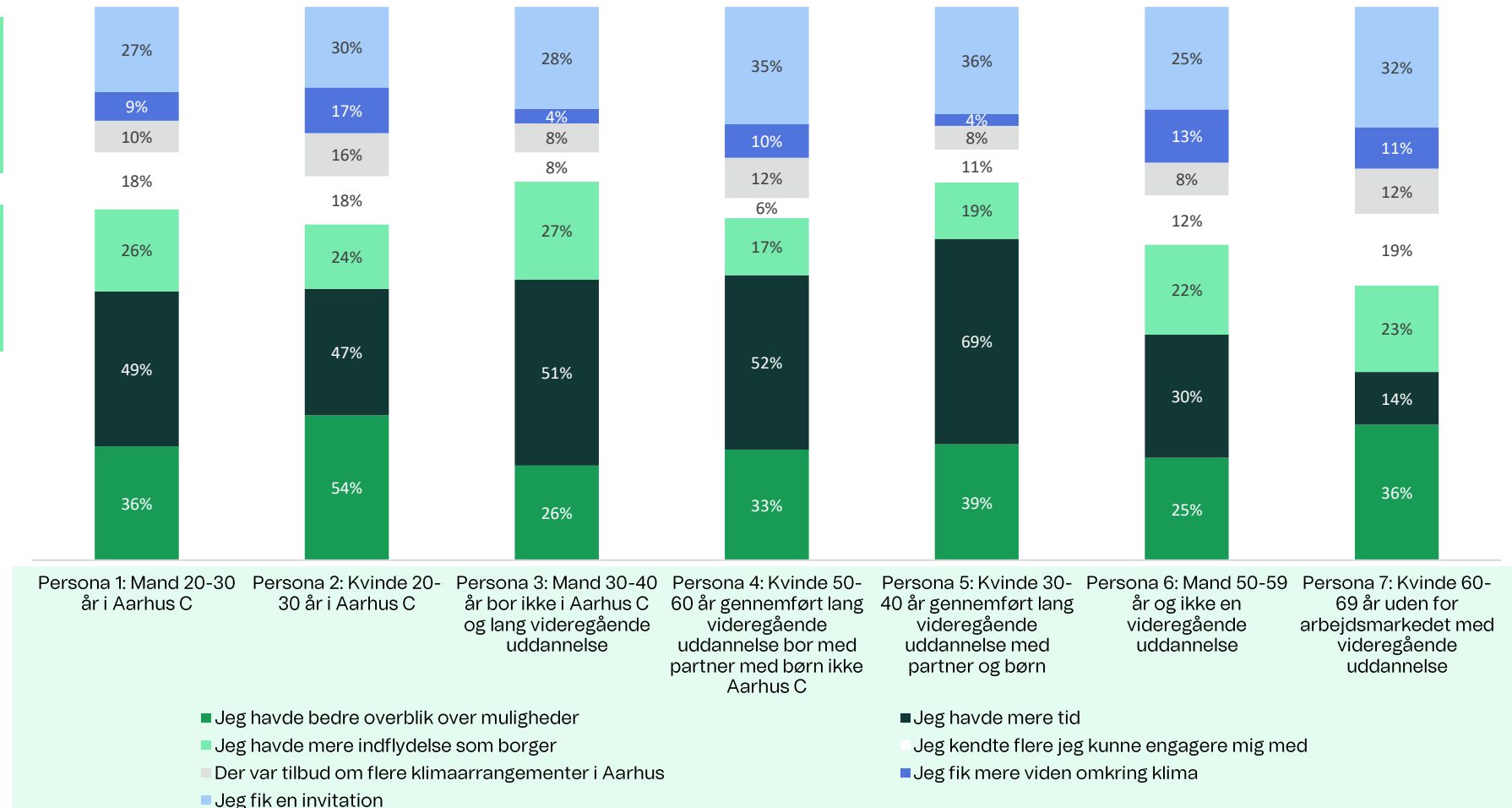
Demonstrationer eller underskriftindsamlinger

Hvad får borgerne til at engagere sig i grønne aktiviteter?

Faktorer, der motiverer en række forskellige persongrupper i at deltage i grønne aktiviteter

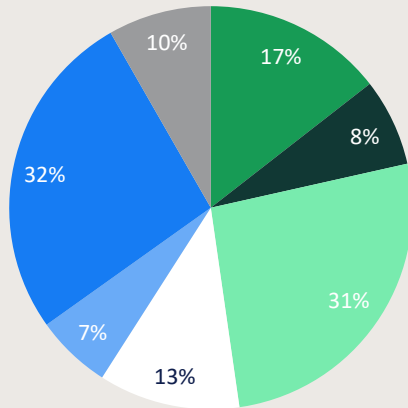
Et flertal af kvinder mellem 20-30 år i Aarhus C mangler overblik over mulighederne for at deltage i grønne aktiviteter.

Samme udfordring er mindre udtalt hos en række andre persongrupper. Det kan tale for en målrettet indsats overfor de yngre kvinder med bopæl i Aarhus C.

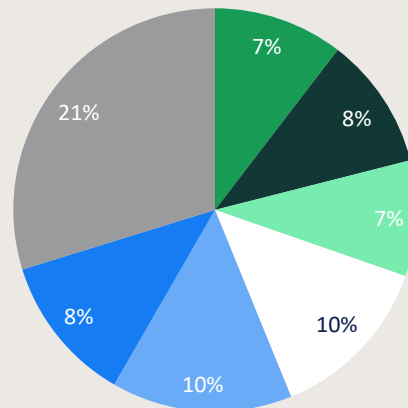

Særligt mænd spiser meget kød og særligt i aldersgruppen 30-60 år.
Det kan tale for en målrettet klimaindsats over for denne gruppe.

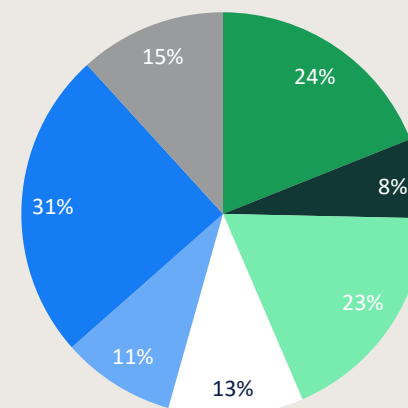
Okse-, kalve eller lammekød

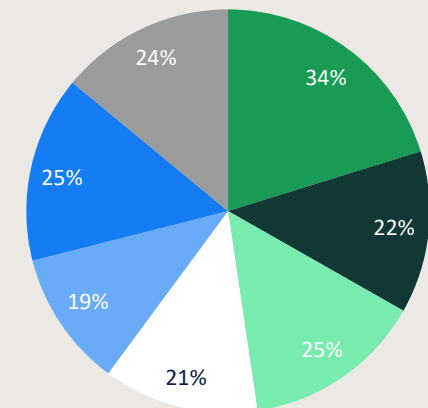
Fisk og skaldyr

Svinekød

Fjerkræ

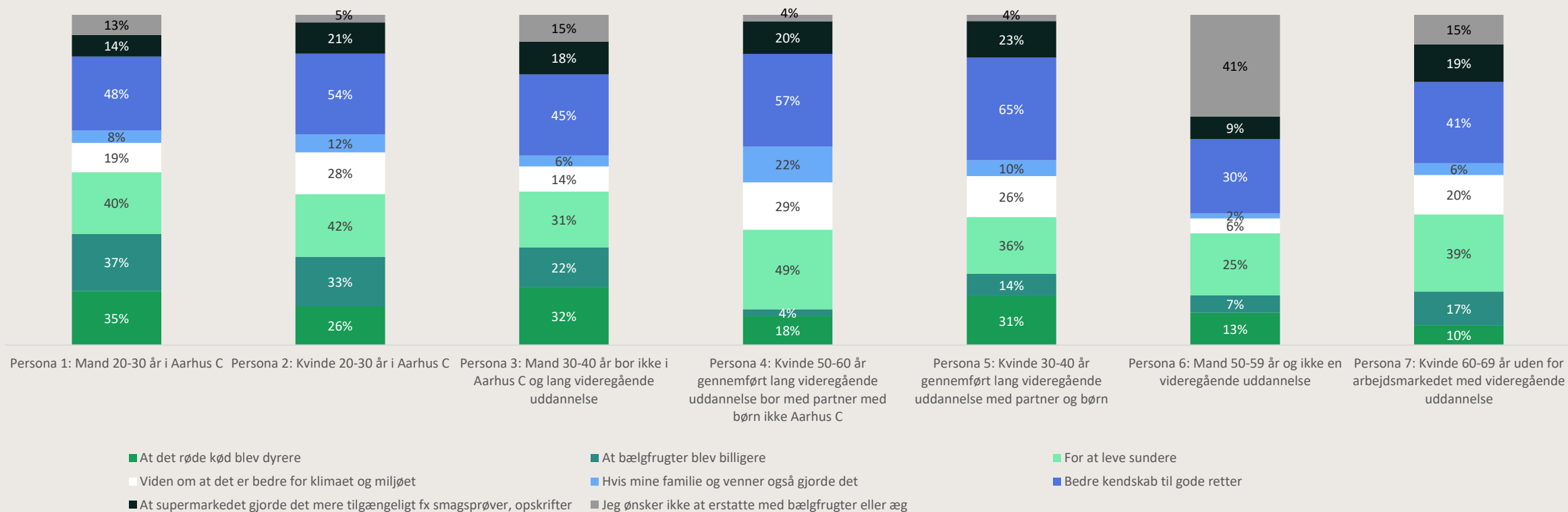

- Persona 1: Mand 20-30 år i Aarhus C
- Persona 2: Kvinde 20-30 år i Aarhus C
- Persona 3: Mand 30-40 år bor ikke i Aarhus C og lang videregående uddannelse
- Persona 4: kvinde 50-60 år gennemført lang videregående uddannelse bor med partner med børn ikke Aarhus C

- Persona 5: Kvinde 30-40 år gennemført lang videregående uddannelse med partner og børn
- Persona 6: Mand 50-59 år og ikke gennemført en videregående uddannelse
- Persona 7: Kvinde 60-69 år uden for arbejdsmarkedet med videregående uddannelse

Hvad kan få aarhusianerne til at spise mere klimavenligt?

Det er særligt kvinder i aldersgruppen 30-60 år, der ville kunne motiveres til at spise mere klimavenligt, hvis de fik et øget kendskab til gode retter. Hele 65% af kvinder med en lang videregående uddannelse med partner og børn peger på denne faktor som den vigtigste.

Aarhusianerne er splittede i spørgsmålet om, hvorvidt det skal gøres sværere at køre bil i midtbyen...

Alle borgere

Har ingen bil

Har bil

Helt enig

overvejende
enig

21%

20%

28%

33%

19%

15%

Primære motivationsfaktorer i at købe elbil, cykle mere eller skifte til offentlige transportformer

Hvis elbilerne blev billigere (57%), hvis de kunne køre længere på en opladning (39%) eller hvis der var flere offentlige ladestandere (31%)

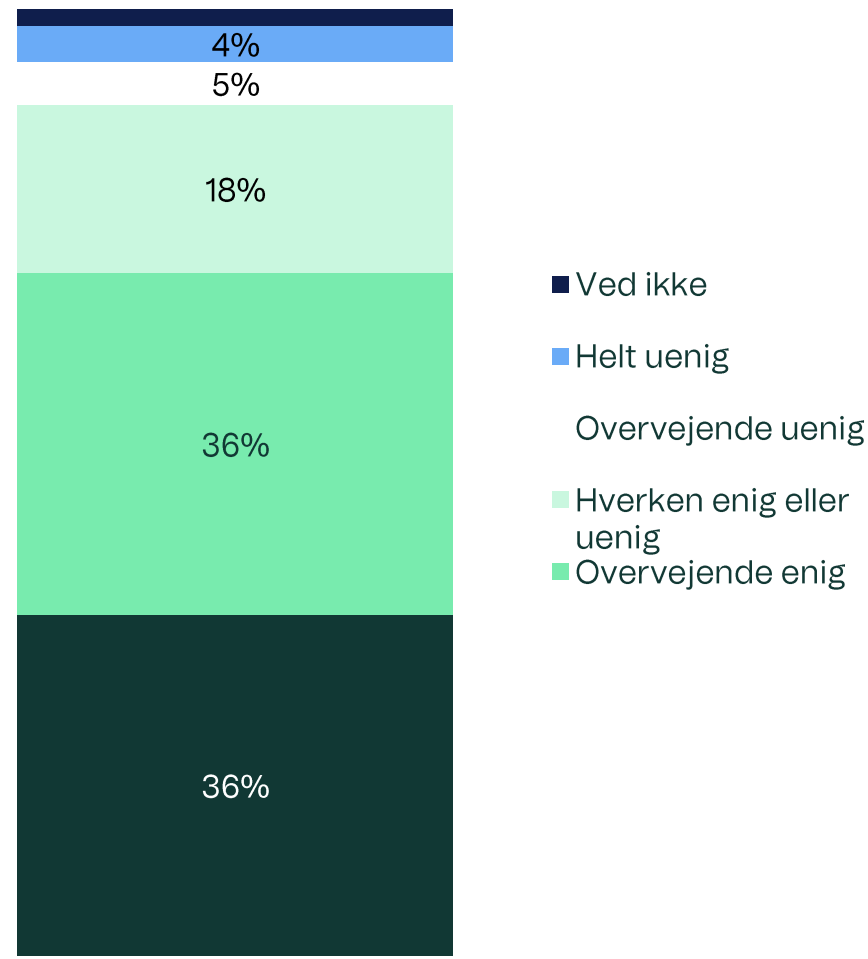

Hvis cykelstier og fortove blev bredere (21%) eller hvis der var bedre markering og sikkerhed (19%)

Hvis transporten blev billigere (50%), hvis der var flere daglige afgange (25%) eller hvis transporttiden var kortere (23%)

Et stort flertal af aarhusianerne er enige i, at forbrugerne har et ansvar for klimabelastningen ift. den mad, de forbruger

KULTUR OG
BORGERSERVICE
Aarhus Kommune

En del af
løsningen

Vidste du at...

...den primære
motivationsfaktor i at
skifte over til svinekød,
fjerkræ eller fisk er hvis
**varerne blev
billigere**

89%

...af borgerne ved,
at oksekød belaster
klimaet mest

...den primære
motivationsfaktor i at
skifte over til
bælgfrugter og æg
bunder primært i **bedre
kendskab til gode
retter og sundhed**

Hvad gør aarhusianerne for at reducere deres energiforbrug?

KULTUR OG
BORGERSERVICE
Aarhus Kommune

En del af
løsningen

Jeg køber færre produkter, som kræver energi

19%

Jeg har udskiftet til energieffektive apparater
(elsparepærer, energiklasse A hvidevarer eller lignende)

44%

Jeg slukker apparater, når jeg ikke bruger dem

87%

Næsten 9 ud af 10 borgere slukker apparater, de ikke bruger, hvilket er en stigning på cirka 10 procentpoint ift. sidste års måling. Det skal formentlig ses i lyset af energikrisen og de stigende energipriser.

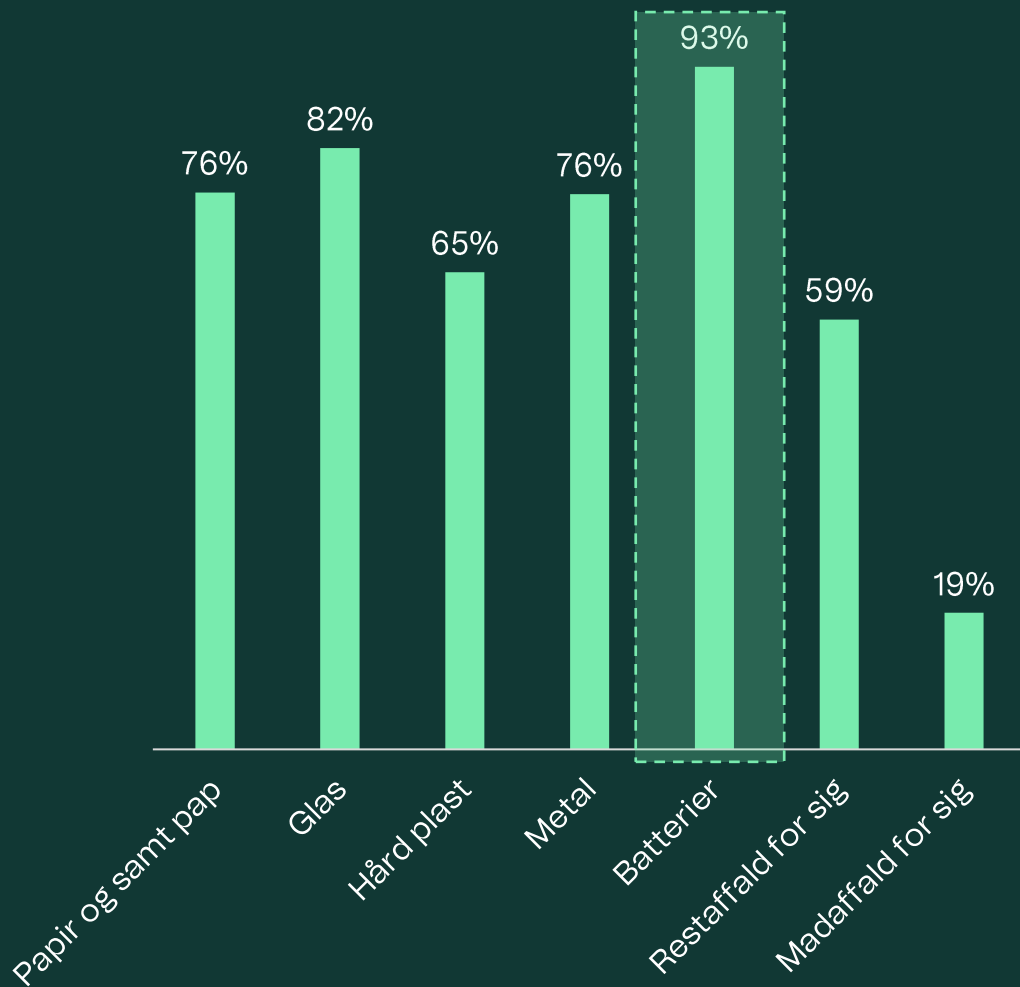
Andelen af aarhusianerne, der altid sorterer følgende affaldstyper i det private hjem

KULTUR OG
BORGERSERVICE
Aarhus Kommune

En del af
løsningen

Motivation for at affaldssortere mere end i dag

41%

Ønsker tydeligere vejledning på affaldets emballage

43%

Ønsker flere opdelte beholdere i hjemmet

37%

Ønsker mere plads i køkkenet til affaldssortering

KULTUR OG
BORGERSERVICE
Aarhus Kommune

En del af
løsningen

COWI A/S

Parallelsvej 2, 2800 Kgs. Lyngby,
Denmark

Tlf.: 56 40 00 00

E-mail: cowi@cowi.com

www.cowi.com

COWI